

Novo mesto, 18. decembra 1953

Stev. 50

Leto IV.

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj Kočevje in Novo mesto. — Izvaja vsak petek — Uredniški odbor. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Česta komandanta Staneta 23. — Poštni predel 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu 618-T-181. — Letna naročnina 500 din. poljema 250 din. četrtečna 125 din. — Tiskarska Slovenskega poročevalca v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

Kaj je s premogokopom Kanižarica?

BREZ INVESTICIJ JE RUDNIK ZAPISAN PROPADU

Rudnik rjavega premoga v Kanižarici pri Črnomlju je edini rudnik Bele krajine in po številu zaposlenega delavstva tudi največje podjetje v okraju. Že nekaj desetletij kopljajo v njem premog za naše gospodarstvo, včasih več, včasih manj. Med vojno so partizani preprečili okupatorju izkorisčanje premoga, takoj pa, ko je bila vsa Bela krajina osvobojena, so vrli trboveljski in domači rudarji — partizani pod najtežjimi pogojimi rudnik spet odprli in začeli z izkopom. V letih po vojni je bil rudnik vključen v načrtno gospodarstvo tako glede izkorisčanja, kot porabe nakopanega premoga. Niso velike količine, ki jih daje ta rudnik, toda vendar ima tudi njegov premog svoj pomen za naše gospodarstvo. Zlasti pa veliko pomeni za gospodarstvo Bele krajine, kjer je prav industrija še tako šibka. Zato Belokranjec ni vseen, kar so posluje rudnik in kakšne možnosti razvoja ima. Ni jima vseeno, ali se bo izkorisčanje v rudniku povečalo in dalo kruhu nekaj sto novim delavcem, belokranjskemu in končno tudi skupnemu gospodarstvu pa toliko in toliko milijonov dohodka, ali bo nekega dne na cesti še ti ljudje, ki so danes zaposleni v rudniku. Obstoje in poslovanje rudnika je torej resno socialno in gospodarsko vprašanje Bele krajine, zato ga je treba kot tako tudi obravnavati.

Po strokovnih ugotovitvah je v rudniku najmanj 4 milijoni ton premoga, kar pomeni pri povprečnem povoju letnem izkorisčanju dovolj za 180 let, če bi se pa izkorisčanje povečalo, pa za sorazmerno krajjo dobo. Te ugotovljene zaloge so v območju sedanega izkorisčanja, širša ali bližnja okolina rudnika pa niso preiskane.

V letih po vojni rudnik ni dajal načrtno določene količine premoga. Zelo resne težave so nastale letos, ko premog iz Kanižarice ni mogel vzdržati hude konkurenco na trgu, saj so drugi veliki rudniki, ki imajo moderne rudniške obrate in naprave, dnevno mehanizirani kop ter naskladijo premog neposredno na vagone, lishko nudili premog ceneje kot rudnik Kanižarica. Mesečni proizvodni načrt ni bil dosežen vse do septembra, storilnost je močno padla, premog se je kupičil na skladislu, delavci pa so dobili komaj 80% plače. Ker je plačni fond tesno vezan na načrtno določeno

količino, je popolnoma razumljivo, da niso bili doseženi dohodki, ker nij bila dosežena načrtna količina premoga. Tako je bilo vseh prvih osem mesecov letnega izkorisčanja, sicer pa je produkcija močno narasla, s čimer se je tudi znižala proizvodna cena premoga. Toda to, kar je bilo zamujenega v osmih mesecih do konca leta ne morejo več doseči ne količinsko finančno.

IN KJE SO VZROKI?

Posebna komisija rudarskih strokovnjakov je v začetku decembra proučila vzroke in težave rudnika ter možnosti obstoja in razvoja. Njeni izpravljeni pregledi potrdijo pravi:

odkopne plasti premoga, ki se sledi izkorisčajo, so že dokaj globoko, kar veča stroške proizvodnje. Jamske naprave so zastarele in pomanjkljive. Nejedini sloji premoga, kopanje rogov od plasti do plasti, kar so posebno morali delati letos, motnje na strojnih napravah vpadajo, slaba organizacija dela in druge težave so povzročile v prvih letninskih mesecih podrazumevanje nakopanega premoga za 348 din nad planirano ceno pri toni. Jamska storitev je bila najmanjša v marcu in je znašala komaj 0,50 tone na delavnik, v septembri pa se je dvignila na 0,90 tone, s čimer so tudi stroški proizvodnje padli pod določeno ceno, oziroma, zvišal se je zasluk. Te steville pa tudi povedo, da je za del težav kriva deloma slaba organizacija dela in slaba storilnost. Na slabo storilnost pa so poleg drugega prav gotovo vplivale finančne težkoči obrata in, kot posledica teh težkoč, 80 odstotkov plake.

Delovni kolektiv skupno z delavskim svetom in upravnim odborom ni dovolj kot celota razpravil o teh problemih, zlasti pa ne skupno s strokovnjaki vodstvom rudnika. Se več, Namačno da bi skupno iskal možnosti za odpravo pomanjkljivosti, so nastale med kolektivom na eni in direktorjem na drugi strani neutemeljena sumnjenja, pri katerih je bil osnovni kandidat spodnje osebni avtomobil in njegova uporaba. Ne da bi se spuščali v podrobnosti postopoma rastočega prepada med direktorjem in kolektivom, momentno zapisati, da je bilo očitno krvide za težave rudnika na direktorja zlonamerno in v vsakem primeru močno pretirano. Njegova krvda bi bila krvetna v tem, da se ni znal povezati z

upravnim odborom, da ni skušal z celim kolektivom reševal problemov rudnika. Krivda kolektiva pa je bila, da se dokler so dobivali polne plače, za delavsko samoupravljanje ni brigali, ko pa so nastale težave, je hotel odgovornost zanje napraviti izključno direktorju, ne upoštevajoč, da so za pravilno poslovanje podjetja odgovorni prav vsi od direktorja pa do nočnega čuvanja. Navzite temu pa lahko trdimo, da je to nesodelovanje pri upravljanju podjetja, ki ga je treba vsekakor ostro grajati, le majhen del vzrokov za nastale težave, ki so, kot pravilno poročilo strokovne komisije, globljega značaja.

BREZ INVESTICIJ BO RUDNIK V TREH LETIH PROFAL

Z zgoraj smo omenili, da ima rudnik zastarele rudniške naprave, ki terjajo obrone. Rudarji še sedaj hodijo v jamo in nazaj po lestvah, tako da dejansko delajo v jami komaj dober 6 ur, skoraj dve uri pa rabijo za naporno hojo po lestvah dol in nazaj. Cim globlje kopljajo, tem večje težave nastajajo, seveda pa tudi večji stroški. Osnovno, kar rudnik potrebuje čimprej je nov vpadnik (jašek) za laži in hitrejši dostop rudarjev do premoga in hitrejši ter cenejši prevoz premoga na površino. Dalje je potrebno pri rudniku zgraditi na površini stropnico z močnejšim stroyem za izvoz premoga, potem izvozni stolp z bunkerjem za premoga, novo suho separacijo, v jami pa dovolj močne sesalce za črpjanje vode in jeno odvajanje po cevah na površino. Potrebno je tudi napraviti mehanični prevoz premoga od vpadnika do separacije in še nekatere druge manjše naprave. Za

Poleg investicij v rudniku samega je pa je vedno odprto vprašanje stroškov prevoza premoga do postaj, ki močno draži premog sam. Obstoj rudnika in njegove razširitev je močno odvisen tudi od gradnje belokranjske železnice. Opustitev rudnika bi bil resen odcep belokranjskemu gospodarstvu in povečal sistemski problem, ki ga nikar ni podcenjeval. Zato, kadar se govorja o rudniku in njegovih usodi, ne more biti za to merodajnik, nekaj deset milijonov, posebno, ker jih bo rudnik ob večjem in izpolnjenem izkorisčanju vrnil že v nekaj letih.

V kratkem se bo pričela gradnja avtoceste Ljubljana-Zagreb

Kot poročajo naši dnevni časopisi se bo verjetno pričela gradnja avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb s priključkom na avtomobilsko cesto Beograd-Zagreb, oziroma bo to podaljšek te zvezne avtomobilske ceste do Ljubljane.

Nova cesta bo šla v glavnem v bližini sedanja ceste Ljubljana-Novo mesto-Brežice po levi strani Krke od Novega mesta do Krške vase pri Brežicah in bo dolga do Skofljice pri Ljubljani do hrvaške meje okrog 100 km, kar pomeni, da bo za kakih 14 km krajša od sedanje ceste. Nova cesta bo namenjena izključno motornim vozilom in bo najmoderneje zgrajena. Klancev skoraj ne bo imela, saj ne bo več vspetine kot 7%, ovinčki pa bodo tako izpeljani, da vozilom ne bo treba zmanjšati brzine. Celotno cestišče je predvideno v širini 10 metrov,

od tega bo odpadlo na betonsko cestišče 8,2 metra.

Gradnja te ceste nikar ne bo laža in bo trajala več let. Predvsem bo treba premagati višinsko razliko med Barjem in Višnjo goro ter višinsko razliko pri Novem mestu (od Trško goru). Zgraditi bo treba nekaj velikih objektov med drugimi tudi 180 metrov dolg predor pri Smarju. Med Višnjo goro in Stično bo treba premostiti potok Višnjico, sedanjo cesto in železničko. Projekti pravijo, da bi to premostili z enim samim objektom, dolgim 150 m. Zgraditi bo treba tudi most čez Krko med Krško vasjo in Brežicami. Na novi cesti bodo motorna vozila lahko razvijala hitrost od 120 do 140 km na ur.

Avtomobilska cesta Zagreb-Ljubljana bo velikega gospodarskega pomena za Dolenjsko in vso državo. Strokovnjaki so izračunali, da bomo na njej samo na manjši porabi goriva in manjši obrabi gumi prihranili letno okrog 364 milijonov dinarjev, v celoti pa na najmanj 473 milijonov letno, z ozirom na rentabilnost nove ceste proti sedanjim. Zdaj vozi po cesti Zagreb-Ljubljana okrog 300 motornih vozil, po novi pa jih bo šlo najmanj 600 na dan. Nas Dolenje sedaj v prvi vrsti zanimalo, kako blizu bo nova cesta mimo večih krajev, zlasti Novega mesta. V interesu vseh je, da bi slačmblje,

Kako bomo praznovali Novoletno jelko

Praznovanje Novoletne jelke se bo začelo že 21. decembra. Radio Ljubljana bo posvetil več oddaj pionirjem in govoril o priznanih in uspehih. Po solah v novomeškem okraju bodo tudi filmske predstave za otroke. Podjetja, zadruge, občinski ljudski odbori in ostale organizacije bodo na sedežih občin preredile skupno obdaritev za otroke.

V Stopičah bo tudi letos praznovanje Novoletne jelke pomenilo prazniki vasi. Mladina bo priznala program (kulturni) pionirjem in cicibanom. Mamice bodo priznale darila. Zdaj pa bodo praznovali tudi starejši, biti tak, da ljudem čim bolj ustreza glede na okoliščine kraja, da je zarje čim bolj zanimiv in koristen. Zlasti je pa treba postreči s čim bolj učinkovitimi tečaji tistim krajem, oziroma vasem, ki so bili doslej iz tega ali drugačega vzroka prikrnjani. Strokovnjaki so priznali predvsem, kamor koli je treba, ker ebito dolžnost, da pomagajo pri splošni izobraževalni aktivnosti. Naloga množičnih organizacij in prostvenih delavcev pa je, da tečaje pripravijo in poskrbijo za polno udeležbo.

Trenutno najvažnejša naloga pa je, kot smo zapisali že zadnjic, priprava in organizacija zimskih izobraževalnih tečajev. Ne samo v večjih središčih, v srednjih vasi pa je treba pripraviti tak ali drugačen izobraževalni tečaj. Seveda pa ta tečaj ne sme biti morda le zato, da se lahko reče: no, pa imamo tečaj. Namen tečaja je in mora biti, da udeleženci na njem kaj pribodojo. Nadalje mora tečaj biti tak, da ljudem čim bolj ustreza glede na okoliščine kraja, da je zarje čim bolj zanimiv in koristen. Zlasti je pa treba postreči s čim bolj učinkovitimi tečaji tistim krajem, oziroma vasem, ki so bili doslej iz tega ali drugačega vzroka prikrnjani. Strokovnjaki so priznali predvsem, kamor koli je treba, ker ebito dolžnost, da pomagajo pri splošni izobraževalni aktivnosti. Naloga množičnih organizacij in prostvenih delavcev pa je, da tečaje pripravijo in poskrbijo za polno udeležbo.

Tako so okrasili volišče v Podhosti

Okrepiti je treba kulturno просветno delo v oddaljenejših vaseh

(S seje plenuma OK ZKS Novo mesto)

Nedavno je bila v Novem mestu seja okrajnega komiteita ZKS. Seje se je udeležila tudi Vida Tomšičeva, organizacijski sekretar CK ZKS in narodni heroj. Obravnavali so politični položaj v okraju po volitvah in pa sedanje naloge množičnih organizacij.

Izredno velika udeležba na volitvah je nedvomno močan pos

vost, ki so bile v tem oziru do slej zapostavljene in, ne po lastni krvidi, najmanj seznanjene z dogajanjem doma in po svetu. Naši delovni ljudje v srednjih vasi se zanimalo za naše skupne naprave in uspehe, pa tudi neuspehe. Enako jih pa zanimalo svetovni dogodek, saj imajo svoj posamezen za vsako državo, tako tudi za našo, ki si z lastnimi silami gradi lepše življenje. Pripravljanje sestankov po vseh, seznanjanje ljudi z vsemi dogodki, izmenjanje misli z njimi v obliku predavanj in razgovorov o najvažnejših domačih in svetovnih vprašanjih, to je ena od najpomembnejših nalog političnih aktivistov, ljudskih odborov in poslovnic.

Trenutno najvažnejša naloga pa je, kot smo zapisali že zadnjic, priprava in organizacija zimskih izobraževalnih tečajev. Ne samo v večjih središčih, v srednjih vasi pa je treba pripraviti tak ali drugačen izobraževalni tečaj. Seveda pa ta tečaj ne sme biti morda le zato, da se lahko reče: no, pa imamo tečaj. Namen tečaja je in mora biti, da udeleženci na njem kaj pribodojo. Nadalje mora tečaj biti tak, da ljudem čim bolj ustreza glede na okoliščine kraja, da je zarje čim bolj zanimiv in koristen. Zlasti je pa treba postreči s čim bolj učinkovitimi tečaji tistim krajem, oziroma vasem, ki so bili doslej iz tega ali drugačega vzroka prikrnjani. Strokovnjaki so priznali predvsem, kamor koli je treba, ker ebito dolžnost, da pomagajo pri splošni izobraževalni aktivnosti. Naloga množičnih organizacij in prostvenih delavcev pa je, da tečaje pripravijo in poskrbijo za polno udeležbo.

Tako so okrasili volišče v Podhosti

Iltični uspeh. Ta uspeh je posledica pravilnega dela in priprave pred volitvami in današnje stopnje razvoja pri nas. Predvsejne priprave so s kasnejšim uspehom volitve pokazale, da je treba s takim delom nadaljevati in ga se razširiti. Da so bile priprave za volitve dobro izpeljane, zato so brez radjiskih sprejemnikov, pa navadi pa tudi najmanj naročeni na časopise. Take vasi so na primer Vel. Cirnik, Hom, Zamesko, Sv. Jost pa

še desetice drugih po vsej okraju. Večina teh vasi tudi nima elektrike, zato so brez radjiskih sprejemnikov, pa navadi pa tudi najmanj naročeni na časopise. Take vasi so tudi res odrezani od sveta in ne vedo, kaj se godi doma in drugod.

Plenom je sklenil, da je treba skleni

se, da so obnovili in poskrbili za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Na volitvah je bila vse pogoste

za raziskovanje in poskrbeli za vse skupne naprave in uspehe.

Pereča gospodarska vprašanja Kostelske doline

Ceprav je kostelska dolina da-le na robu slovenske zemlje, od-maknjena od večjih mest in indu-strijskih centrov, se tudi v nji življene venomer menjata. Moder-ni čas zmanjšujejo vse razdalje in še tako zakoten kraj ne more ostati nedokajen od sodobnih dogajani doma in po svetu. Tudi kostelska dolina ni ostala. Bistve-na razlika med sedanjim in ne-danjim življencem Kostelčanov je, da so moški neko morali po sve-tu s trehobom za krhom, danes pa si lahko vsak priskrbi sred-stva za življene doma.

Vendar vključi splošnemu go-spodarskemu napredku in bolj-šemu življenu sploh Kostelčani ne dosegajo ne v gospodarstvu ne v življenski ravni tistega, kar bi

Kostelčani imajo tudi lep planinski dom na Kostelu (postavljen letos)

mogli, oziroma kar dosegajo ljudje po drugih krajih naše domo-vine. Ce pretehtamo vzroke, ki Kostelčanom zavirajo hitrejši go-spodarski razvoj, ugotovimo tole:

1. Zaostalost kmetijstva

Moti se, kdor bi po naslovu sodeč misil, da Kostelci zaniknijo kmetijstvo. Nasprotno, zemlja je dobro obdelana, iz nje skušajo dobiti čimveč. Najboljši dokaz so leta med narodno osvobodilno vojno. Takrat Kostelci niso pre-hranili sebe, ampak tudi mnoge slovenske in hrvatske parti-zane. Zaostalost kmetijstva je vidna predvsem v drobnih raz-pceljanosti posevet in v gojivju nedonosnih kultur. Popolnoma jasno je, da 1 do 1,5 hraka-žemlje ne more zagotoviti dobre-ga življena številnim družinam, zlasti ne, če je ta površina razdeljena na 30 drobnih parcel, kar ni redek primer. Na svojih posetih Kostelci gojijo vse, kar

SAH

Prvenstvo Novega mesta

Y nedeljo 13. decembra se je za-čelo šteoto Šahovsko prvenstvo No-vega mesta po osvoboditvi. Za tur-nir se je prijavilo 14. žahistov, ki jih je Žreb razvrstil na 8 skupin. 1. Fink Stane, 2. Jenko Fine, 3. Verbič Miro, 4. dr. Šavelj Tone, 5. Lichnik Zden, 6. Mihelič Rudolf, 7. Kostelč Lojze, 8. ing. Sodnik Dušan, 9. Šitar Slavko, 10. dr. Golež Ludvik, 11. Skerlj Tone, 12. Ivanečič Lojze, 13. Kotnik Lado, 14. Brkić Slavko.

Ce pogledamo prvenstvo prejšnjih let negotovimo, da je to prvenstvo načelo kvalitetno, čeprav ni na-močnešče. Sicer ne sodeluje nekaj zelo dobrih žahistov, na primer lau-skih prvak Mitja Sila, dalje Mišovič, prof. Eržen, Medic in drugi, vendar bo borta kaže.

Ce usklamo, kdo bo letosni pr-vak, smo precej na nejasnom. Za-noslov se poteguje več igralcev; morda daje največ upanja zmagovalec zadnjega turnirja za II. kategorijo Slavko Šiter, ki je dokazal, da je eden najboljših žahistov v Novem mestu. Prav tako je resen kandidat dr. Go-lež, ne smemo pa pozabiti Škerlerja, Finka in Štirih nekaterih.

Najboljši žahisti na turnirju bodo dobiti nagrade, hkrati pa si pridobi-li pravico sodelovati na prvenstvu Dolenjske, ki bo kmalu v začetku leta v Novem mestu ali v Kočevju.

M. F.

Vsako leto od osvoboditve pa do letosnjega leta hočemo ob koncu leta prideti našim otro-kom čim boljše dneve, dneve radosti in veselja pa tudi vzbudi-ti zavest, da naša domovina gradi vedno več tovarn, elek-trarn, najrazličnejših obratov, odpira vedno več rudnikov, iz-pejuje vedno več prometnih poti po zemlji, vodi in zraku; skratka domovina postaja vedno bogatejša in lahko nudi našemu delovnemu človeku vedno lepše in boljše življene. Samo tisti najbolj zakrnjeni sovražniki našega razvoja pravijo: »Nadomestiti hočemo lepoto božičnih in novoletnih praznikov s takozvanimi prazniki, ker jim dru-gega ne morejo dati. Vse to je golo in prazno govorjenje brez globljega razumevanja sociali-stične zavesti in izraza sociali-stičnega gospodarstva.

Ob koncu leta izdelujejo vsa podjetja in vsi obrati letno bilanço. To se pravi, pregledujejo uspehe svojega dela, pregledujejo uspehe svojega gospodarje-nja in so veseli in srečni, da so nihov napori, nihove zamisli in želje rödile uspeh, s katerim dnevno izboljujejo in lajšajo življene delovnemu ljudstvu. Ali ni nujno, da ob takih sreči in takem zadovoljstvu izpolnijo pravti svojim najmlajšim, svo-jim bodočim naslednikom vse

Kako bomo praznovali Novoletno jelko

želje, napolnijo njihova srca z jih željah in zahtevah, od tistih ki jim lička zažarijo že ob cu-nastji punčki in piskajočem ko-njščku po dinstih, ki jim že skrbi rojijo po glavi in gledajo svet v najlepših barvah in oblikah. Ravnščini so, da zelo raz-ljeni, toda v glavnem so le tri skupine ali bolje rečeno tri mladostne dobe. Prva doba: do-ba rožic, muck in zajčkov, lune in zvezde, čudovitih luči in ne-razumljivih reči. Druga doba: doba junaskih ljudi, drznih do-zlavljiv, čudovitih gradenj in izumov iz nič, peska in kart. Tretja doba: doba dozorevajoče mladosti, ko dozoreva značaj ko se pogovor vrti okrog bodočega življene, vendar pa je še svet v najlepših barvah in poln pra-vnega razpravljanja.

Sedaj pa prostor? Ali bomo naredili to pridritev na pro-stem all in dvorani ali v šoli ali kje drugje? Povsed! Povsed je prostor, kjer se da urediti no-voletna jelka. Ali se spomnite one: »Tam na klancu je vse živo... Telovaci in športnici naj uredijo prostor za sankanje, smučanje mogoče tudi drsanje. Sani naj bodo okrašene, predstavljajo naj najdušovitejši bitja ali gradnje. Tam nekje bomo našli polomljene konje, tam zopet gugalnice iz račka, muck in kaj še vem kaj vse.«

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso stvar gledati iz gledišča tistega, kateremu praznik prirejamo, to je, iz gledišča mladih. Toda ta mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega, kateremu praznik prirejamo, to je, iz gledišča mladih. Toda ta mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso stvar gledati iz gledišča tistega, kateremu praznik prirejamo, to je, iz gledišča mladih. Toda ta mladina je silno različna in na-kakšen način?

Na, seveda vsega ne boste do-bili zaston, treba bo tudi na-biralno akcijo, ki bo prinesla denarna sredstva. Kdo je dobil denar? Ze v začetku sem go-voril o bilančnih zaključkih raznih podjetij in prav tako kot se ti zavedajo svojega po-slavnata (samo treba je napeti pravo strun) se bodo tudi star-ši odzvali vabilu in pridejali svoj prispevek.

Sedaj pa prostor? Ali bomo naredili to pridritev na pro-stem all in dvorani ali v šoli ali kje drugje? Povsed! Povsed je prostor, kjer se da urediti no-voletna jelka. Ali se spomnite one: »Tam na klancu je vse živo... Telovaci in športnici naj uredijo prostor za sankanje, smučanje mogoče tudi drsanje. Sani naj bodo okrašene, predstavljajo naj najdušovitejši bitja ali gradnje. Tam nekje bomo našli polomljene konje, tam zopet gugalnice iz račka, muck in kaj še vem kaj vse.«

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

mladina je silno različna in na-kakšen način?

Ce bomo hoteli odgovoriti temu vprašanju, moramo vso

stvar gledati iz gledišča tistega,

to je, iz gledišča mladih. Toda ta

IZ NAŠIH KRAJEV

Loški potok

V četrtek, 3. decembra so imeli svoj sestarek upokojencev. Govoril je predsednik društva upokojencev tov. Andrej Skulj iz Ljubljane. Razstolmačil je novi zakon o upokojencih ter pravice in dolžnosti, ki jih imajo. Dal je potrebna navodila za ureditev pokojnini gozdarjem, ki so bili že takoj po šoli odšli trebuham za kruhom. Prav ti težko izprlajo svoj delovni odnos, ker so delali pri mnogih posameznikih v Sloveniji in na Hrvaškem. Nekateri imajo celo po 50 službenih let. Lepa udeležba na tem sestanku je pokazala enotnost in raznolikost upokojencev. Ko bi si jih hotela mladina vzeti za vzgled!

Podpreska

10-letnico naše socialistične države je Podpreska zelo lepo proslavila. Ta dan so odprli tudi nov gasilski dom. Dom je lepo urejen, ima dovolj prostora za vse gasilsko orodje, dvorano za priedelitev in še stranske prostore.

Velikega pomena je dvorana, saj se je igralska družina, ki uspešno deluje pod vodstvom tov. Pejnovej, stiskala doslej v šolski sobi. Za otvoritev so pravili lep program, 6. decembra pa so že uspešno zaigrali Flinžgarjevo »Verigo«.

B. C.

Fizkulturni dan metliških dijakov

Izredno lepo letosreje zimsko vreme, ki nam še vedno priznaša z dežjem in snegom, je v petek, 4. decembra zabilo metliške dijake v neznanu smer proti vzhodnemu delu Bele kraje.

Dve grupe dijakov sta tekmovali v orientacijskem teknu in na 9 km dolgi poti iskalni pod kamenjem razvalin, v drevesnih duplih, pod listjem in drugod skrila poročila, ki jim jih je prejšnji dan podali nihjov fizkulturni učitelj. Osem, dokaj nelahkih nalog sta moralni skupšči rešiti, preden si jima vsa odkrita poročila pokazala končen cilj njihovega orientacijskega teka — vas Draščiči.

Občinski ljudski odbor

RAKOVNIK
Na podlagi 15. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS, st. 19-88-52) in na predlog občinskega odbora Zvezze borcev Rakovnik izdaja občinski ljudski odbor Rakovnik

ODLOK

o razglasitvi 28. decembra za ljudski praznik občine Rakovnik.

Dne 26. decembra 1942 je bila na območju občine Rakovnik, na Dobu pri Rakovniku prva partizanska borbna proti italijanskemu okupatorju. Napad je izvedel bataljon brigade »Matije Gubca« v katerem so bili vključeni naši občani in ki jih je v borbi vodil vodja bataljona Zgonc Anton — Vasio, polkovnik iz Sentruperta. Zato izdaja občinski ljudski odbor Rakovnik tale odlok:

1. člen

26. (šestindvajseti) decembra se razglasza za občinski ljudski praznik občine Rakovnik.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave na oglašnih deskah, po razglasu na krajevno običajen način občinskega ljudskega odbora ter po objavi v Dolenjskem listu.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Rakovnik, 9. XII. 1953
v. d. Predsednik občinskega LO:
(Sandi Prah 1. r.)

di 24-metrsko skakalnico v Retjah. Obiskal nas je Ing. Stanko Bloudk in izdelal načrt za skakalnico. Nekateri mladinci in starejši člani Partizara z veliko vnočno delajo vsako nedeljo po poldne. Delo vodi v vseposod skrbno pomaga preds. Partizana Albin Košir, zato je uspeh za-

jamčen. Ne razumemo, zakaj nekateri člani in mladinci nočejo sodelovati.

KUD Loški potok pripravlja koncert narodnih pesmi. Pel bo moški zbor pod vodstvom tov. Prežija. Igralska družina pa študira sodobno dramo Angleža Priestlyja »Inspektor na obisku«.

B. C.

KUD »Janez Marentič« v Metliku

Ob koncu preteklega meseca je KUD »Janez Marentič« v Metliku kmelj svoj letni občni zbor, na katerem je kritično pretezel svoje delo. V primeri s prejšnjimi leti je bilo opaziti precejšnji zastoj. Razen godbe pa pihala, ki je predstavila samostojen koncert v Metliku in Črnatelj, in sodelovala na vseh proslavah in predstavah doma in še v okraju, so bili vsi drugi odseki precej manj delavnici. Pevski zbor, ki je prejšnja leta živahnega deloval, je v tem letu nastopil samo z proslavi desetletnice ustanovitve Belokranjske brigade, sicer pa se ni pokazal javnosti. Tudi delo folklorne grupe, ki je poleti nastopila na Ljubljanskem festivalu, je bilo šibkejše kot v preteklem letu. In prav tako se s kakim posebnim uspehl ne more povhlati šahovski odsek. Ljudska knjižnica boleha na premajhnih denarnih virih in tudi število njenih obiskovalcev ni zadovoljivo.

Zelja Metličarčov je, da KUD »Janez Marentič« v novem letu spet razvije svojo nekdajno delavnost in tako dvigne kulturno in ljudskoprosvetno življenje v Metliku.

Na občnem zboru je bil izvoljen po večini star odbor z do sedanjim predsednikom prof. Jožetom Dularjem.

V Zagradcu niso predpisovali davkov po obrazu

Zadnjeno akcioniralo davkov so v Zagradcu razdelili na zborov volvorcev z odkrito in jasno besedo. Niso se ustrasišči ne vaških veljakov in tudi njim odderili na javnem sestanku, kot jim pripada. Poleg tega so na občinske oglašne deske izvezeli sezname davkoplačevalcev z odmerjeno vsoto, tako, da je vsakdo lahko videl, koliko je kateri obremenjen. Tako od strani davkoplačevalcev razen par izjem sploh ni pritožbil. Naspromčno pa so v Zužemberku stali prepričljivi in razburjeni davkovlje, ki so razdelili s tisoč parolo »molči in plačaj«. Ne smemo se čuditi, da je v Zužemberku naporno delo nekaj prizadene aktivistov le bob ob steno. Stalni in čisto nepotrebeni prepričljivi morajo izgineti, delo na občinskem ljudskem odboru pa bi moralo bujnejše utripati.

Nevaren poizkus, ki ni uspel

Pripravnosti pa je treba, da so bili vsi dijaki na cilju postreženi s toplim čajem, z katerega sta darovala večje kolikino sladkorja metliško Splošno trgovsko podjetje in Kmetijska zadružna. Tako je vodstvo metliške gimnazije načrtovalo na razumevanje prav povsod, tako v Metliku kot pri učiteljstvu v Draščičih in tov. Simončevl, ki je prevzela ne-lahko delo, da je okreplala skupino, ki je ostala na papirju, le davne knjižice so razdelili s tisoč parolo »molči in plačaj«. Ne smemo se čuditi, da je v Zužemberku naporno delo nekaj prizadene aktivistov le bob ob steno. Stalni in čisto nepotrebeni prepričljivi morajo izgineti, delo na občinskem ljudskem odboru pa bi moralo bujnejše utripati.

Upozorni na neuspehi posameznih telovadnih društev

Medtem so tri ostale večje skupine dijakov čez din in strn hitele po »sledi ranjene lisice v se končno prav tako znašte v Draščičih. Vsi ti tekli so bili samo uvod v razno tekmovanje in tekmovalni igre, v katerih so sodelovali tudi učenci osnovne šole v Draščičih.

Pripravnosti pa je treba, da so bili vsi dijaki na cilju postreženi s toplim čajem, z katerega sta darovala večje kolikino sladkorja metliško Splošno trgovsko podjetje in Kmetijska zadružna. Tako je vodstvo metliške gimnazije načrtovalo na razumevanje prav povsod, tako v Metliku kot pri učiteljstvu v Draščičih in tov. Simončevl, ki je prevzela ne-lahko delo, da je okreplala skupino, ki je ostala na papirju, le davne knjižice so razdelili s tisoč parolo »molči in plačaj«. Ne smemo se čuditi, da je v Zužemberku naporno delo nekaj prizadene aktivistov le bob ob steno. Stalni in čisto nepotrebeni prepričljivi morajo izgineti, delo na občinskem ljudskem odboru pa bi moralo bujnejše utripati.

Nevaren poizkus, ki ni uspel

Pred kratkim je bila knjigovodkinja KZ Zagradec Anica Lazar nasilno odprla okno za družne pisarne in skozi njeno nametala v pisarno trske, polite s petrolejem. Očvidno je hotela doseči, da bi zgorele knjige in omara. Načrt ji je izpodletel in oboje je ostalo ne-poškodovan. Revizija bo ugotovila, zakaj je hotela uničiti dokumente, ki jih je sama vodila, dokler je bila v službi pri KZ.

Trgovska podjetje

»ŽELEZNINA« NOVO MESTO

sprejme takoj več administrativnih moči

OD 26. DO 31. DECEMBRA 1953 vključno.

V času inventure skladališč ne bo izdajalo nobenega blaga, na kar zlasti opozarjam potrošnike plinov in razstreliva, da si oboje pravočasno nabavijo.

Sporočila vsej javnosti

sporoča vsem svojim cenjenim odjemalcem, da bo imelo v svojem engro oddelku redni letni popis blaga (inventuro).

OD 26. DO 31. DECEMBRA 1953 vključno.

V času inventure skladališč ne bo izdajalo nobenega blaga, na kar zlasti opozarjam potrošnike plinov in razstreliva, da si oboje pravočasno nabavijo.

Drobline iz dolenjske popotne malhe

val, kako lepo so z obljudbami okrasili in uredili dvorano za proslavo, tako da bi morali zaradi take ureditive dvorane godbeniki kar pod oder. Še dobro, da se mladi godbeniki ne strašijo tudi dela in si sami uredijo prostor brez obljub in tako kot se spodbodi. Ko sem bil že v Predgradu sem še vprašal, kdaj pri njihovi zadružni odpirajo trgovino. Rekli so mi, ročno ob 8. in popoldan ob 15. ur. Če je poslovodja doma, če pa je prodajalka sama, pa je bolj zanesljivo, če prideš kake četrte ure pozneje, ker ji baje ura zaostaja. Pa jo navipte ured, da bo šla bolj točno, sem jih še svetoval in odkreval dalje v center Bele kraje.

Na Tanči gori me je hudo zgrevalo, ker nisem imel pooblaščila za predpisovanje prometne davke. Tistem lastniku hiše, ki je zaračunal »obrabo« izbe za množični sestanek 1000 din, dobil pa je baje samo 500, bi predpisal nekaj prometne davke. V Črnatelju mi je kapnil v malho takle razglas mestne občine: »Lastniki morajo pripeljati vse

svoje pse tega in tega dne v Črnatelj, namesto da bi ga cepljeni. Kdor ga ne bi pravodno prinal na cepljenje, ga bo moral goniti v Črnatelj, sicer mu bo pes uničen.« To bo pa za Črnatelj, katerim je bil namezen razglas, huda kazens, če bo do moral sprovojega psa gnati v Črnatelj, namesto da bi ga pripeljal v Črnatelj. Meni pa je nisno, kdo in kako bo pes uničil. Po navadi so psa končati pokončevali ali, bolj prostaska povejanje, kar pobili.

V Metliku so mi drapnili kilo kruha kar 4 din drage, kar je običajna cena, zaradi česar sem se nameraval pritožiti v Semčici. Pa sem preklemalo slabu naterel. Tu so s kruhom švignili kar za 6 din pri kilogramu navzgor. Zlomkova pojava, sem zajamrl, da je v tem nujnem nazaj Lokvico, kjer so me hoteli prepridati, naj bi stopil na metliško občino in tam povedal, da območje bivšega KLO Lokvica ni Banat, da bi plačeval davke za območje bivšega KLO Rosalnice. »Kar sam jih to povejte, ker se bolj razume na take reči kot jaz, sem

jim odgovoril in skozi Metliko mahnil še na Božakovo, kamor bojda zadnje čase na veliko uvajajo politično zavesti v Suhe krajinje ter na račun cerkve fehujo v Ameriki darila, ki se baje pa do prilego pošameznikom.

Na Grabrovcu me gotovo še ni bilo, pa je tudi tam dovolj futra za mojo malho. Jako me je, ga nista tista razstava pohištva, ki je bila prirejena v okviru družinskega kroga, in pa tista krožna igra dveh oseb z eno metlo, ki se kar dobro ponavlja, pa navadni pa konča z odpustki. Spletni kaže, da so odpustki posebna specifičnost Grabrovca in jih med vikendom krikom kaj pridno delijo na vse strani, najraje pa neznameniti spolu, ki baje preveč neznanje jezik uporabljal. Tisti malčki pa so se mi zares zasmilili, ki imajo radi sočna jabolka, pa se na njihov oče krčevito brani škropljajna sednega drevja. Brez tega pa sočna sadja ne bo, sem prisiljen, da željo, da se še vidimo, če ne bodo tudi zame prišparali svojih podprtih. Namesto pa jih raje hvalno zavračam, kot sprejemam.

Koliko časa je preteklo, preden je prišla do mene novica o preiznimivem sporu v Dragomiljavi. Ob vprašanju, kaj je bolj bivšega KLO Rosalnice. »Kar sam jih to povejte, ker se bolj razume na take reči kot jaz, sem

Turistični vestnik

Prejeli smo 12. številko I. letnika glasila Turistične zveze Slovenije. Turistični vestnik. Lepo in zanimivo pisano in urejeni list na primisoletju slovenske turistične pravljice, ki vsebuje opis načinovanje članških v skupnosti za odbojko in košarko. V zadnjem času pa opazimo, da je dobro razviti turizem na področju vodnjakov, teme, kjer je zelo dobro travnat televiški, lepo urejeno travnat televiški, prostor za orodno televiški, skakalische za atletiko, dokončati pa bo treba še stezo za teles ter igrišče za odbojko in košarko. V zadnjem času pa opazimo, da ni več takega delovnega poleta pri delu na urejanju Loke. Kaže, da se bo moralno delo ustaviti, ker je društvo brez denarnih sredstev, vendar pa bi se, dokler je še ugodno vreme, lahko še marsikaj naredilo. Tako je nastalo vprašanje ali bo mogično 1. maja prihodnjega leta slavnostna otvoritev športne parka. To si je društvo postavilo v svoj program. V stiski se je društvo obrnilo na vse strani za pomoč. Iz Ljubljane je pred dnevi prispel zastopnik gradbenega odbora »Partizan«, ki je ogledal del na Luki. Tedaj so se zbrali tudi vsi zastopniki oblasti in društva, na čelu s predsednikom LOMO. Z narejnim delom so bili zadovoljni

Kaj bo z novomeškim športnim parkom na Luki?

V letosnjem letu je bila na Luki zelo živahna dejavnost. Prej zapisana Loka je zavila. Danes imamo tam že lepo urejeno travnat televiški, prostor za orodno televiški, skakalische za atletiko, dokončati pa bo treba še stezo za teles ter igrišče za odbojko in košarko. V zadnjem času pa opazimo, da ni več takega delovnega poleta pri delu na urejanju Loke. Kaže, da se bo moralno delo ustaviti, ker je društvo brez denarnih sredstev, vendar pa bi se, dokler je še ugodno vreme, lahko še marsikaj naredilo. Tako je nastalo vprašanje ali bo mogično 1. maja prihodnjega leta slavnostna otvoritev športne parka. To si je društvo postavilo v svoj program. V stiski se je društvo obrnilo na vse strani za pomoč. Iz Ljubljane je pred dnevi prispel zastopnik gradbenega odbora »Partizan«, ki je ogledal del na Luki. Tedaj so se zbrali tudi vsi zastopniki oblasti in društva, na čelu s predsednikom LOMO. Z narejnim delom so bili zadovoljni

Ugovarjali pa so proti otroškemu igrišču na Luki, za katero je društvo že imelo pravljivo načrtni proračun. Ta prostor bodo preuredili v pionirske igrišča. Prihoduje leta pa bo treba načrti v Novem mestu primeren prostor in urediti otroško igrišča, kar je že takoj ter dogodil na Dolenjskem. »Partizan« Novo mesto je letos dosegel nekaj vidnih uspehov, čeprav se društvo bori s številnimi težavami. Zato mu moramo pomagati, da si čimprej zgradi na Luki dostojen športni park, ter mu (tako omogočiti nadaljnje plodno delo). Nekateri odgovorni organi so do sedaj že pokazali precejšnje razumevanje in so društvi tudi pomagali. Ugovarjali pa so proti otroškemu igrišču na Luki, za katero je društvo že imelo pravljivo načrtni proračun. Ta prostor bodo preuredili v

